

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/6/2018
Identifikačné číslo spisu: 1013895295
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1013895295.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ZH Kredit, s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 36 049 581, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava, IČO: 35 937 874, zastúpenému Mgr. Tomášom Kurincom, advokátom, so sídlom Štúrova 13, Bratislava, v konaní o náhradu ujmy vo výške 175,71 eur vzniknutej nariadením predbežného opatrenia, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. novembra 2017, č. k. 4Obo/8/2017-305, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 05. 11. 2015, č. k. 4Cb/2/2014-217, zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 175,71 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne, zo sumy vo výške 175,71 eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby o náhradu ujmy, vzniknutej nariadením predbežného opatrenia žalovanému do zaplatenia. Zároveň zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v sume 222,47 eur.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu ujmy vo výške 175,71 eur vzniknutej nariadením predbežného opatrenia Krajským súdom v Bratislave zo dňa 10. 05. 2006, č. k. 6Cbi/11/05-71, potvrdeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) zo dňa 21. 08. 2006, sp. zn. 2Obo/193/2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23. 09. 2006. Predmetným uznesením súd zakázal žalobcovi ako žalovanému 2/, nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38 812 129,03 eur (1 169 254 201,-- Sk). Nariadením predbežného opatrenia vznikla žalobcovi ujma, ktorej náhradu si na základe podaného žalobného návrhu uplatňuje. Žalobca nadobudol pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, uzavretej medzi poisťovňou PERSPEKTÍVA, družstevná zdravotná poisťovňa v konkurze, IČO: 31 629 962, ako postupcom na strane jednej a žalobcom ako postupníkom na strane druhej dňa 07. 07. 2005. Predmetom zmluvy bol súbor pohľadávok voči platiteľom poistného na dlžnom poistnom na zdravotné poistenie a

poplatkov z omeškania, v objeme 38 812 129,09 eur. V rámci speňažovania konkurznej podstaty úpadcu PERSPEKTÍVA DZP, boli dňa 07. 07. 2005 uzavreté dve ďalšie zmluvy o postúpení pohľadávok medzi PERSPEKTÍVA DZP ako postupcom na strane jednej a žalobcom ako postupníkom na strane druhej, pričom predmetom druhej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 07. 2005 bol súbor pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam a predmetom tretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 07. 2005 bola pohľadávka spoločnosti PERSPEKTÍVA DZP voči žalovanému. Rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR č. 3215/1999, vydaným dňa 01. 07. 1999 bolo zrušené povolenie na zriadenie zdravotnej poisťovne PERSPEKTÍVA DZP.

3. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 04. 2001, č. k. 7K/70/2001, konkurzný súd na návrh likvidátora, vyhlásil konkurz na majetok PERSPEKTÍVA DZP a vyhlásením konkurzu došlo k prerušeniu likvidácie na základe § 13 a, prvá veta zákona č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Správca konkurznej podstaty (ďalej aj „SKP“) PERSPEKTÍVA DZP, zaradil súbor pohľadávok na zaplatenie dlžných poistných, prirážkach k poistnému, poplatkov z omeškania a poplatkov za nesplnenie oznamovacej povinnosti, do konkurznej podstaty úpadcu PERSPEKTÍVA DZP. Postúpeniu pohľadávok na žalobcu predchádzalo vydanie opatrenia konkurzného súdu - Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 06. 2005, sp. zn. 7K/70/2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29. 06. 2005 a ktorým konkurzný súd odsúhlasil uvedený odpredaj pohľadávok. Uznesenie o zrušení konkurzu bolo napadnuté odvolaním žalovaného, avšak najvyšší súd ako súd odvolací, svojim uznesením zo dňa 22. 02. 2007, sp. zn. 6Obo/20/2007, napadnuté uznesenie o zrušení konkurzu potvrdil ako vecne správne.

4. Návrhom na vydanie predbežného opatrenia a návrhu na určenie neplatnosti zmluvy zo dňa 15. 11. 2005, s doplnením žaloby zo dňa 09. 12. 2005, sa žalovaný domáhal, aby súd nariadil JUDr. B. Q. ako žalovanému 1/ a žalobcovi ako žalovanému 2/, zákaz nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38 812 129,09 eur (1 169 254 201,-, -Sk), ktoré vznikli PERSPEKTÍVE DZP pred jej zrušením, nakoľko tieto netvorí konkurznú podstatu. Žalovaný sa spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia domáhal na Krajskom súde v Bratislave tiež určenia neplatnosti zmluvy o postúpení voči platiteľom poistného v celkovej výške 38 812 129,09 eur. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. 12. 2005, sp. zn. 6Cbi/11/2005, súd zakázal žalobcovi ako žalovanému 2/ doručením tohto uznesenia nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38 812 129,09 eur, ktoré vznikli úpadcovi. Po vykonanom dokazovaní súd vydal rozsudok, ktorým určil, že zmluva o postúpení pohľadávok na sumu 38 812 129,09 eur (1 169 254 201,-, -Sk), je neplatná.

5. Vo veci samej, t. j. o žalobe na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení, bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom najvyššieho súdu sp, zn. 4Obo/52/2000 zo dňa 21. 07. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09. 08. 2011 a ktorým najvyšší súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. 02. 2009, sp. zn. 6Cbi/111/2005 tak, že žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok zamietol. Vzhľadom na tento skutkový stav mal žalobca zákaz nakladania s pohľadávkami takmer 6 rokov, t. j. odo dňa doručenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave dňa 11. 01. 2006, do právoplatnosti rozsudku vo veci samej, t. j. do dňa 09. 08. 2011. Podľa názoru žalobcu, preto boli v predmetnom spore splnené predpoklady na náhradu ujmy podľa § 77 ods. 3 O. s. p., keďže nemohol nakladať s pohľadávkami, ktoré nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky takmer 6 rokov.

6. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že navrhovateľ predbežného opatrenia - teda žalovaný, zodpovedá za výsledok, pričom Občiansky súdny poriadok neuvádza žiadne dôvody na zbavenie sa tejto zodpovednosti. Žalobcovi bolo na návrh žalovaného, právoplatne nariadené predbežné opatrenie, ktorým mu bol uložený zákaz nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38 812 129,09 eur. Tento zákaz skončil až právoplatnosťou rozsudku vo veci samej zo dňa 09. 08. 2011, sp. zn. 4Obo/52/2009, ktorý určil, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a mení sa tak, že sa žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zamietla. Žalobca tak nemohol nakladať s pohľadávkami nadobudnutými na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. K premlčaniu dlžného poistného prišlo v roku 2008, teda počas nariadeného predbežného opatrenia. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že ak by nebolo predbežné opatrenie nariadené, žalobca mohol pohľadávku uplatniť včas tak, aby nedošlo k premlčaniu nároku. Ak by nebolo nariadené predbežné opatrenie, pohľadávka voči dlžníkovi by bola vymožená, no v príčinnej súvislosti s nariadeným predbežným opatrením, ktorým mu

bol uložený zákaz nakladania aj s pohľadávkou voči dlžníkovi J. Y., k vymoženiu nedošlo a v dôsledku vznesenej námietky premlčania nikdy nedôjde. Krajský súd dodal, že samotné postúpenie pohľadávky nebolo spôsobilé založiť taký právny stav, ktorý by odňal žalobcovi reálnu možnosť aktívne procesné vymáhať pohľadávku voči dlžníkovi, prostredníctvom zákonom určeného orgánu verejnej správy - Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Krajský súd zdôraznil, že na žalobcu bolo prevedené právo nielen na prijímanie plnenia dlžníka z pohľadávky vyplývajúceho, ale zároveň aj všetky práva s ňou spojené. Charakter pohľadávky bol určený v čase vzniku a zmena v osobe veriteľa tento charakter v žiadnom smere nezmenila. Súd prvej inštancie v ostatnej časti svojho rozhodnutia poukázal na uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 21. 04. 2010, sp. zn. 6Rks/1/2010.

7. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca preukázal dôvodnosť svojho nároku podľa § 77 ods. 3 O. s. p., a preto konajúci súd žalobnému návrhu vyhovel a priznal žalobcovi istinu vo výške 175,71 eur. Vzhľadom k nezaplateniu dlžnej sumy v lehote splatnosti, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,5% zo sumy 175,71 eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby o náhradu ujmy, vzniknutej nariadením predbežného opatrenia žalovanému do zaplatenia a náhradu trov konania.

8. Na odvolanie žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“), napadnutým uznesením zo dňa 30. 11. 2017, č. k. 4Obo/8/2017-305, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Odvolací súd sa v prvom rade stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že charakter pohľadávky bol určený v čase jej vzniku a zmena v osobe veriteľa, tento charakter v žiadnom prípade nezmenila. Odvolací súd zdôraznil, že najvyšší súd v uznesení zo dňa 21. 04. 2010, sp. zn. 6Rks/1/2010 zastáva názor, že pokiaľ zákonodarca určil orgán (úrad), ktorý je v rámci vymedzenej pôsobnosti oprávnený rozhodovať o právach a povinnostiach vyplývajúcich podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 a súčasne ho poveril výkonom dohľadu nad verejným zdravotným poistením, potom tento orgán (úrad) je oprávnený a súčasne povinný konať o uplatnených nárokoch bez ohľadu na to, kto si tento nárok uplatnil. Preto v tomto spore (kompetenčný konflikt) nepovažoval za relevantnú námietku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, že úrad môže vydať platobný výmer len na návrh zdravotnej poisťovne a že návrh na jeho vydanie nemôže podať iný subjekt, v danom prípade postupník.

10. Podľa žalobcu, k premlčaniu uplatneného poistného a poplatku z omeškania došlo v roku 2008, teda počas nariadeného predbežného opatrenia, kedy si nemohol uplatniť pohľadávku voči dlžníkovi včas a úspešne realizovať jeho nadobudnuté práva k pohľadávke, a preto žalovaný je povinný nahradiť mu vzniknutú ujmu podľa § 77 ods. 3 O. s. p. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie, si osvojil toto tvrdenie žalobcu bez toho, aby vykonal riadne dokazovanie, bez ktorého nie je možné vyhodnotiť konkrétne dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, robiť skutkové závery a vo veci rozhodnúť. Týmto bolo podľa odvolacieho súdu porušené právo strany sporu na spravodlivý proces, keďže súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky ohľadne splnenia predpokladov zodpovednosti za vzniknutú ujmu. Nereagoval relevantne na námietky žalovaného ohľadne spochybnenia existencie pohľadávky, spornosti jej výšky, ako aj spochybnenia príčinnej súvislosti medzi vznikom ujmy a účinkami nariadeného predbežného opatrenia. Nezaoberal sa ani konaním, resp. nekonaním žalobcu po postúpení pohľadávky, kedy sa stal jej vlastníkom (07. 07. 2005), a to napriek jednoznačnému konštatovaniu v rozsudku, že samotné postúpenie pohľadávky nebolo spôsobilé založiť taký právny stav, ktorý by odňal žalobcovi reálnu možnosť aktívne procesné vymáhať pohľadávku voči dlžníkovi, a to prostredníctvom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V tomto smere, podľa odvolacieho súdu nevykonan žiadne dokazovanie, t. j. či oprávnený sa domáhal svojich práv a nárokov na zákonom určenom orgáne verejnej správy a s akými výsledkami. Odvolací súd uviedol, že v spise sa nachádza len vyjadrenie právneho zástupcu dlžníka - Jana Pechotu (č. l. 16) na predžalobnú výzvu, ktorá nie je obsahom spisu. Vo vyjadrení zo dňa 09. 12. 2011 sa uvádza, že výzva žalobcu neobsahovala zmluvu o postúpení vymáhanej pohľadávky, a preto sa pre uvedené nedostatky nevie dlžník relevantne vyjadriť k jej opodstatnenosti. Keďže výzva sa týka úhrady dlžného poistného za obdobie od 01. 01. 1998 - 09. 12. 1998 vzniesol námietku premlčania.

11. Podľa odvolacieho súdu, je sporná aj samostatná výška uplatneného nároku. Žalobca si uplatňuje ujmu vo výške 175,71 eur, ktorá pozostáva z poistného vo výške 15,-- eur, poplatku z omeškania vo výške 160,71 eur, ale neuvádza, za aké obdobie je uplatnený poplatok z omeškania. K zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 07. 07. 2005 je pripojený zoznam pohľadávok, kde výška postúpenej

pohľadávky dlžníka (J. Y.) predstavuje sumu 1 192,-- Sk (č. 1. 174) a oznámenie postupcu veriteľa zo dňa 25. 07. 2006 dlžníkovi o postúpení pohľadávky obsahuje postúpenú čiastku v celkovej výške 1 531,-- Sk a z toho neuhradené poistné predstavuje sumu vo výške 452,-- Sk a poplatok z omeškania sumu vo výške 1 079,-- Sk (č. 1. 175).

12. Preto odvolací súd konštatoval, že pre preskúmateľnosť rozhodnutia nestačí uviesť vyjadrenia strán sporu a skutočností, ktoré sú medzi nimi nesporné, ale je dôležité, aby súd vo svojom rozhodnutí uviedol, ktoré dôkazy považoval za relevantné, ako tieto dôkazy vyhodnotil jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Pokiaľ svoje závery súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svojou úvahou a právnym posúdením, s oporou v platnom práve, odvolací súd konštatoval, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné.

13. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že rozhodovali vylúčení sudcovia (§ 420 písm. e/ C. s. p.).

14. Dovolateľ uviedol, že tomuto súdному konaniu predchádzalo pôvodné, súvisiace súdne konanie vedené na prvoinštančnom Krajskom súde v Bratislave pod spisovou značkou 6Cbi/111/2005, v rámci ktorého bolo inter alia vydané predbežné opatrenie zákazu nakladania s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti (ďalej len „konanie o predbežnom opatrení“). Predmetné predbežné opatrenie, ktoré bolo nariadené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. 12. 2005, č. k. 6Cbi/111/2005-58, zaniklo podľa § 77 ods. 1 písm. b/ O. s. p., a to z dôvodu, že sa návrhu vo veci samej nevyhovelo. Vo veci samej, t. j. o návrhu o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení, bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 06. 2011, č. k. 4Obo/52/2009-350, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. 02. 2009, č. k. 6Cbi/111/2005-263 tak, že žalobu o určenie neplatnosti tejto zmluvy, zamietol. V rámci konania o predbežnom opatrení, pritom podľa dovolateľa v dovolacích senátoch rozhodovali rôzni sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

15. V rámci odvolacieho konania bola vec predložená dňa 04. 02. 2016 odvolaciemu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená spisová značka 4Obo/3/2016 (senát: JUDr. Prieceľová, JUDr. Pepelová, JUDr. Mederová). Vzhľadom k tomu, že v konaní o predbežnom opatrení (bezprostredne predchádzajúcom a súvisiacom s vedeným konaním) rozhodovali v dovolacích senátoch všetky sudkyne senátu 4O (JUDr. Prieceľová, JUDr. Pepelová, JUDr. Mederová) došlo k vylúčeniu celého senátu z rozhodovania a prejednávania veci. Následne bola v zmysle Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2016, odvolacej veci pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov spisová značka 3Obo/2/2017 (senát: JUDr. Zemaníková, JUDr. Kúdelová, JUDr. Pramuková). Avšak následne bola odvolacej veci pridelená už v poradí tretia spisová značka 4Obo/8/2017 (senát: JUDr. Prieceľová, JUDr. Pepelová, JUDr. Mederová).

16. S poukazom na § 14 ods. 2 O. s. p. má dovolateľ preto za to, že o odvolaní bolo rozhodnuté vylúčenými sudcami senátu 4O Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorí už v minulosti rozhodovali v dovolacích senátoch v rámci konania o predbežnom opatrení.

17. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že dovolanie je neprípustné, nakoľko z ustanovenia § 420 C. s. p., o ktoré žalobca svoje dovolanie opiera, je zrejmé, že dovolanie je prípustné len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. V skúmanom prípade však odvolací súd nerozhodol vo veci samej, ani nedošlo k vydaniu rozhodnutia, ktorým konanie končí. Práve naopak, odvolací súd uznesením zo dňa 30. 11. 2017, sp. zn. 4Obo/8/2017, len zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

19. Žalovaný ďalej uviedol, že § 14 ods. 2 O. s. p. sa týka len situácií, keď sudcovia už rozhodovali v rámci jedného konania na súde iného stupňa. V skúmanom prípade však táto situácia nenastala. Konanie o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok a konanie o náhradu ujmy spôsobenej nariadením predbežného opatrenia sú dve odlišné a samostatné konania. Zo súdneho spisu vedeného v tomto konaní vyplýva, že po tom, ako senát 4O namietať svoje vylúčenie, vec bola náhodným výberom pridelená senátu 3O. Ten z opatrnosti dňa 20. 04. 2017 predložil spis predsedníčke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nakoľko mal pochybnosť, či je zákonným senátom a či existoval dôvod na vylúčenie sudcov senátu 4O. Navyše, senát 4O nepostupoval pri svojom vylúčení podľa § 50 C. s. p. Na základe prípisu

predsedníčky Najvyššieho súdu zo dňa 08. 06. 2017 bola vec následne vrátená senátu 40 s pokynom, aby predložil dôvody vylúčenia predsedníčky súdu postupom podľa § 50 C. s. p.

20. Následne senát 40 sa prostredníctvom jeho predsedníčky vyjadril dňa 14. 07. 2017, pričom uviedol, že jeho sudcovia mali byť vylúčení z dôvodu podľa § 49 ods. 1 C. s. p. (teda pre ich pomer k veci), nakoľko v minulosti v konaní vo veci samej, v ktorom bolo nariadené predbežné opatrenie, vyjadrili svoj právny názor, podľa ktorého žalobcovi vzniklo právo na náhradu ujmy vzniknutej nariadením predbežného opatrenia. Tým vlastne podľa ich názoru prejudikovali výsledok sporu v tomto konaní. Predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodla dňa 23. 08. 2017 tak, že členovia senátu 40 nie sú vylúčení z rozhodovania predmetnej veci, nakoľko nedošlo k naplneniu dôvodov vylúčenia podľa § 49 ods. 1 C. s. p. a členovia senátu ani neuviedli subjektívne dôvody pre vylúčenie.

21. Žalovaný má preto za to, že k vylúčeniu sudov senátu 40 nedošlo a napadnuté uznesenie zo dňa 30. 11. 2017 vydal senát zložený zo zákonných sudcov. Z uvedeného dôvodu žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

23. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

24. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

25. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

27. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 C. s. p., dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

28. Rozhodnutím vo veci samej je meritórne rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Rozhodnutie vo veci samej je preto také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Charakteristickým znakom pre rozhodnutie vo veci samej je, že zakladá prekážku veci

rozhodnutej (§ 230 C. s. p.), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá.

29. Rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, môžu byť rozhodnutiami vo veci samej alebo aj procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, ale neriešia vec samu, vec sama nebola prejednaná (napr. zastavenie konania pre neexistenciu procesných podmienok; pre späťvzatie žaloby, odvolania; pre neodstránenie väd podania; odmietnutie podania; odmietnutie odvolania a pod.).

30. Žalobca dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd konštatuje, že kasačné, procesné uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie, nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje. Tieto závery sú zastávané okrem vyššie uvádzaného judikátu R 19/2017, aj v odbornej právnickej literatúre (Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1354 a 1355).

31. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 420 písm. e/ C. s. p. nevyplýva, dovolací súd odmietol jeho procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej procesnej nesprávnosti.

32. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

33. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.